

Misija controllinga

MEĐUNARODNI GLAS CONTROLLINGA

Misija controllinga

Kao pouzdani partneri menadžmenta, **controlleri** su pokretačka snaga održivog uspeha i čuvari finansijskog integriteta unutar organizacije. Oni oblikuju i omogućavaju proces agilnog upravljanja koji obuhvata postavljanje ciljeva, planiranje i kontrolu, kako bi organizacija napredovala u brzo promenljivom poslovnom okruženju. U tom svojstvu, oni:

1.

PODRŽAVAJU ODLUKE:

Daju smernice za dobro utemeljene poslovne odluke po ključnim strateškim i operativnim pitanjima.

2.

ZALAŽU SE ZA DUGOROČNU VREDNOST:

Podstiču trajno stvaranje vrednosti i obezbeđuju konkurentsku prednost kroz odgovorne i održive prakse kao što su staranje o životnoj sredini, društveno odgovorno poslovanje i snažno korporativno upravljanje.

3.

OSIGURAVAJU SVEOBUHVATAN PREGLED:

Garantuju transparentnost kako kod finansijskih tako i kod nefinansijskih rezultata poslovanja, procesa i implementacije strategije i tako doprinose postizanju rezultata organizacije u pogledu učinka.

4.

VRŠE URAVNOTEŽAVANJE I PRILAGOĐAVANJE:

Vagaju prilike u odnosu na rizike, kratkoročne dobitke u odnosu na dugoročnu održivost, agilnost u odnosu na pouzdanost i finansijsku disciplinu u odnosu na operativnu fleksibilnost.

5.

OBJEDINUJU ZAHTEVE STEJKHOLDERA:

Usklađuju ciljeve, interese i potrebe relevantnih stejkholdera u koherentnu celinu.

6.

UNAPREĐUJU ODLUČIVANJE ZASNOVANO NA PODACIMA:

Unapređuju osnove za donošenje poslovnih odluka tako što povećavaju kvalitet podataka i delotvorno koriste najsavremeniju tehnologiju.

7.

MODERNIZUJU I UNAPREĐUJU SISTEME:

Poboljšavaju sisteme upravljanja i kontrole na holistički način inovativnim idejama kako bi ispunili promenljive zahteve.

8.

PROMOVIŠU UČENJE I POBOLIŠANJE:

Neguju organizaciono učenje i podstiču kulturu kontinuiranog pobošljavanja.

9.

OVLADAVAJU PROCESIMA CONTROLLINGA:

Osiguravaju delotvornost i efikasnost usvajanjem opsežnog spektra aktivnosti IGC-ovog modela procesa controllinga

Controlleri su strastveno posvećeni negovanju pozitivne kulture učinka i osiguravanju dobrobiti organizacije. Oni deluju kao ekonomski savest koji podržava etičke standarde. Posvećeni kako profesionalnom tako i ličnom razvoju, oni rado prihvataju promene i inovacije i inspirišu druge da slede njihov primer.

1.

PODRŽAVAJU ODLUKE:

Daju smernice za dobro utemeljene poslovne odluke po ključnim strateškim i operativnim pitanjima.

- Daju smernice:
  - Controlleri igraju aktivnu i potpornu ulogu u procesima odlučivanja. Oni ne obezbeđuju samo informacije već zauzimaju jasne stavove, otvoreno daju preporuke i aktivno iniciraju procese odlučivanja. Na taj način, controlleri dele odgovornost za uspeh kompanije i postizanje njenih ciljeva. Presudno je održavati ravnotežu između uključenosti i nezavisnosti. Controlleri mogu da ispunjavaju svoju aktivnu ulogu na verodostojan način samo ako deluju nezavisno i neutralno, dajući prednost dobrobiti cele kompanije nad individualnim interesima donosilaca odluka.
- Dobro utemeljene odluke:
  - Controlleri obezbeđuju sveobuhvatnu i holističku bazu informacija, nastojeći da se donose odluke koje se zasnivaju na toj osnovi, a ne na emocijama ili predrasudama.
- Po ključnim strateškim i operativnim pitanjima:
  - Controlleri treba da prošire domet svoje ekspertize dalje od operativnih odluka i da aktivno osiguraju ključnu ulogu u uobičavanju strateških diskusija. Na taj način mogu da daju vredan doprinos i da osiguraju svoj uticaj na odluke na visokom nivou.

2.

ZALAŽU SE ZA DUGOROČNU VREDNOST:

Podstiču trajno stvaranje vrednosti i obezbeđuju konkurentsku prednost kroz odgovorne i održive prakse kao što su staranje o životnoj sredini, društveno odgovorno poslovanje i snažno korporativno upravljanje.

- Trajno stvaranje vrednosti:
  - Osnovni cilj controllinga je da se osigura dugoročna konkurentnost kompanije i dugoročno stvaranje vrednosti. To se postiže razvijanjem i održavanje potencijala stvaranja učinka koji je potreban za budući uspeh, istovremeno nastojeći da se i danas ostvaruje uspeh.
- Odgovorne i održive prakse kao što su staranje o životnoj sredini, društveno odgovorno poslovanje i snažno korporativno upravljanje:
  - Kod učinka i stvaranja vrednosti moraju se imati u vidu svi stejkholderi, a ne samo profit ili vrednost za akcionare. Finansijski uspeh je presudan za opstanak, ali je bitno kako se on ostvaruje: moraju se poštovati odgovornosti u pogledu životne sredine i društva.
  - Controlleri moraju da uravnoteže ekonomski uspeh s ekološkim i društvenim uticajem. U sve procese controllinga mora biti ugrađena održivost tako što će se finansijska perspektiva proširiti tako da obuhvati ekološke i društvene faktore, uz istovremeno uskladivanje zahteva u pogledu upravljanja i kontrole.

3.

OSIGURAVAJU SVEOBUHVATAN PREGLED:

Garantuju transparentnost kako kod finansijskih tako i kod nefinansijskih rezultata poslovanja, procesa i implementacije strategije i tako doprinose postizanju rezultata organizacije u pogledu učinka.

- Transparentnost:
  - Pružanje sveobuhvatnih informacija menadžmentu ostaje osnovni zadatak controllera. Oni stvaraju transparentnost strategije, učinka i poslovnih procesa redovnim izveštavanjem, ad hoc izveštajima i ličnim razgovorima. Controlleri osiguravaju da se rukovodioci bolje i brže informišu, da imaju dobar pregled i da mogu da deluju brzo i svršishodno čak i u složenim situacijama.
- Sveobuhvatnost:
  - Sveobuhvatan pregled obuhvata interne i eksterne, finansijske i nefinansijske, operativne i strateške informacije, kao i prilike i rizike. Presudno je da se mogu razmatrati kako tekući događaji tako i dugoročna kretanja. Isto tako važna je i sposobnost da se identifikuju osnovni uzroci i jasno ilustruju uzročno-posledične veze.
- Ciljevi organizacije u pogledu učinka:
  - Ciljevi organizacije u pogledu učinka su konkretni ciljevi koje kompanija postavlja kako bi ostvarila uspeh u raznim oblastima kao što su finansijski rezultati, operativna efikasnost, poštovanje zahteva u pogledu životne sredine, društva i korporativnog upravljanja, i ukupan poslovni razvoj. Ti ciljevi osiguravaju da kompanija ostvaruje strateške ciljeve i istovremeno zadržava dugoročnu održivost i zadovoljstvo stejkholdera.

4.

VRŠE URAVNOTEŽAVANJE I PRILAGOĐAVANJE:

Vagaju prilike u odnosu na rizike, kratkoročne dobitke u odnosu na dugoročnu održivost, agilnost u odnosu na pouzdanost i finansijsku disciplinu u odnosu na operativnu fleksibilnost.

- Vaganje prilika u odnosu na rizike:
  - Controlleri treba da procenjuju potencijalne poslovne prilike uz istovremeno uzimanje u obzir pridruženih rizika. To obuhvata sprovođenje temeljnih procena rizika i osiguravanje da se prilike pokušaju iskoristiti samo kad potencijalne nagrade opravdavaju uključene rizike. Tu se radi o pronalaženju prave ravnoteže između oportunizma i opreznosti.
- Kratkoročno u odnosu na dugoročno:
  - Nastojanje za ostvarenjem kratkoročnog učinka ne sme biti na štetu dugoročnog uspeha, i obrnuto, željeni dugoročni uspeh ne sme da služi kao izgovor za trenutni nedovoljni učinak.
- Agilnost u odnosu na pouzdanost:
  - U dinamičnom poslovnom okruženju, sposobnost brzog prilagođavanja je presudna. Međutim, ona mora biti u ravnoteži s pouzdanošću – sposobnošću da se konzistentno ostvaruju rezultati i održavaju operativni standardi. Controlleri moraju da usmeravaju organizaciju da ostane dovoljno fleksibilna kako bi reagovala na promene uz istovremeno osiguravanje da ta agilnost ne podrije pouzdanost i konzistentnost poslovnih operacija.
- Finansijska disciplina u odnosu na operativnu fleksibilnost:
  - Finansijska disciplina podrazumeva striktну kontrolu budžeta, troškova i investicija kako bi se osigurala finansijska stabilnost. S druge strane, operativna fleksibilnost omogućava organizaciji da se preorientiše i prilagodi novim prilikama ili izazovima. Controlleri moraju da pronađu ravnotežu između održavanja čvrste finansijske kontrole i dozvoljavanja dovoljno fleksibilnosti kako bi organizacija mogla da brzo reaguje i da bude inovativna.

5.

OBJEDINUJU ZAHTEVE STEJKHOLDERA:

Usklađuju ciljeve, interese i potrebe relevantnih stejkholdera u koherentnu celinu.

- Usklađuju ciljeve, interese i potrebe:
  - Controlleri rade na harmonizovanju ciljeva internih stejkholdera s interesima eksternih, osiguravajući da interne odluke podržavaju strategiju organizacije i zadovoljavaju eksterna očekivanja.
- Relevantni stejkholderi:
  - Controlleri osiguravaju sa u proces odlučivanja budu uključeni svi relevantni stejkholderi kao što su finansije, operacije i marketing. To pomaže da se uravnoteže različiti prioriteti, kao što su kontrola troškova i inovacije. Negovanjem međufunkcionalnog dijaloga i kontinuiranog davanja povratnih informacija, controlleri promovišu odluke koje su dobro zaokružene, inkluzivne i prilagodljive promenljivim zahtevima, što dovodi do delotvornije implementacije i opštег uspeha.
- Koherentna celina:
  - Koherentna celina znači da su različiti ciljevi, interesi i potrebe svih stejkholdera objedinjeni u jedinstven, konzistentan pristup koji usmerava odluke i akcije organizacije. Cilj je da se osigura da svi delovi organizacije budu usklađeni i da zajedno rade na ostvarivanju zajedničkih ciljeva, umesto da se ostvaruju međusobno suprotstavljeni ciljevi.

6.

UNAPREĐUJU ODLUČIVANJE ZASNOVANO NA PODACIMA:

Unapređuju osnove za donošenje poslovnih odluka tako što povećavaju kvalitet podataka i delotvorno koriste najsavremeniju tehnologiju.

- Unapređuju osnove za donošenje poslovnih odluka:
  - Controlleri treba da koriste podatke i analitičku tehnologiju da poboljšaju tačnost i delotvornost poslovnih odluka, omogućavajući da se više fokusiraju na stvaranje poslovnih partnerstava uz istovremeno minimiziranje vremena utrošenog na transakcione zadatke.
- Kvalitet podataka:
  - Controlleri moraju osigurati da podaci organizacije budu visokog kvaliteta (tj. tačni, relevantni i ažurni) kako bi se smanjio rizik od grešaka i poboljšala pouzdanost informacija koje se obezbeđuju za menadžment. Kako bi to uradili, controlleri moraju da stalno objašnjavaju važnost visokokvalitetnih unosa podataka u celoj organizaciji jer operateri koji unose podatke često nisu korisnici tih podataka niti se kod njih ti podaci primenjuju.
- Najsavremenija tehnologija:
  - Usvajanjem najsavremenije tehnologije (npr. u oblastima veštačke inteligencije, mašinskog učenja, napredne analitike), controlleri mogu da efikasnije obrade velike količine podataka i da steknu dublje uvide do kojih se možda ne bi moglo lako doći pomoću tradicionalnih metoda.

7.

MODERNIZUJU I UNAPREĐUJU SISTEME:

Poboljšavaju sisteme upravljanja i kontrole na holistički način inovativnim idejama kako bi ispunili promenljive zahteve.

- Inovativne ideje:
  - Podsticanje razvoja i implementacije inovativnih ideja bitno je za kontinuirano poboljšanje i iziskuje otvorenu kulturu orijentisanu na učenje. Controlleri treba da podstiču istraživanje novih ideja i pristupa koji mogu da dodatno pojačaju učinak organizacije. Na taj način, organizacija može ostati efikasna i delotvorna u stalno promenljivom poslovnom okruženju.
- Promenljivi zahtevi:
  - Prilagodljivost je ključna za razvijanje i održavanje konkurentske prednosti; sistem mora biti dovoljno fleksibilan da reaguje na razne izazove, bilo da ih izazivaju tehnološki, regulatorni, kulturni ili tržišni faktori. Stoga controlleri moraju da razvijaju fleksibilnost sistema kako bi svojoj organizaciji omogućili da se brzo prilagođava i da i dalje bude usklađena s tim zahtevima, osiguravajući dugotrajan uspeh.
- Holistički način:
  - Holističko poboljšanje je nešto više od pukih tehnoloških unapređenja i naglašava važnost razvoja osoblja, usavršava okvire odlučivanja i poboljšava kanale komunikacije. Radom na tim ljudskim i strukturim resursima, organizacija postaje otpornija na svim hijerarhijskim nivoima i bolje opremljena da savladava buduće izazove.

8.

PROMOVIŠU UČENJE I POBOLJŠANJE:

Neguju organizaciono učenje i podstiču kulturu kontinuiranog poboljšanja.

- Negovanje organizacionog učenja:
  - Ono obuhvata uspostavljanje procesa i sistema koji podstiču controllere da stiču nove veštine, da dele znanje i da uče kako iz uspeha tako i iz neuspeha. Ugrađivanjem učenja u svakodnevne aktivnosti, organizacija za controlling postaje i sposobnija da evoluira s promenama u industriji.
- Podstiču kulturu kontinuiranog poboljšanja:
  - Controlleri treba da podstiču mentalitet neprekidnog unapređivanja, gde su zaposleni motivisani da stalno traže bolje načine kako da nešto urade. To se može postići kroz redovnu obuku, sisteme davanja povratnih informacija i nagrađivanje inovacija. Kultura učenja i poboljšanja osnažuje controllere da preuzmu inicijativu i da daju doprinos razvoju organizacije. Kad pojedinci imaju podršku za profesionalni razvoj, verovatnije je da će uvoditi nove ideje i poboljšanja u svoj rad.

9.

OVLADAVAJU PROCESIMA CONTROLLINGA:

Osiguravaju delotvornost i efikasnost usvajanjem opsežnog spektra aktivnosti IGC-ovog modela procesa controllinga.

- IGC-ov model procesa controllinga:
  - Za delotvorno i efikasno pružanje podrške od strane controllinga potrebna je optimizirana struktura procesa za koju IGC-ov model procesa controllinga pruža sveobuhvatan okvir, koji se može prilagoditi trenutnim potrebama organizacije. Strukturiran model procesa pomaže da se objasni spektar aktivnosti internim zaposlenima i drugim funkcijama, i na taj način doprinosi vršenju usluga orijantisanom prema ciljevima.
- Delotvornost i efikasnost:
  - Strukturiran pristup za definisanje, analizu, optimizaciju i implementaciju procesa controllinga pomaže da se osigura interna delotvornost i efikasnost organizacije za controlling. Transparentni procesi controllinga podržavaju sistematsku optimizaciju interfejsa s drugim organizacionim jedinicama kao i upoređivanje u okviru i po celoj organizaciji.
- Usvajanje opsežnog spektra aktivnosti:
  - Usvajanjem opsežnog spektra aktivnosti, controlleri se zadužuju za usklađivanje okvira procesa za svoju organizaciju. Oni osiguravaju sistematski pristup, bez gubljenja u individualnim procesima ili detaljima. Taj okvir se mora kontinuirano razvijati, na primer u smjeru održivosti, osiguravajući da organizacija ostane prilagodljiva i orijentisana na budućnost. Neophodno je uvideti da ne mora svaki controller da preuzme svaki zadatak u okviru modela procesa. Tu se više radi o razlikovanju različitih uloga i odgovornosti.